

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1820

Vragen van het lid **Kooiman** (SP) aan de minister van Veiligheid en Justitie over de aanbesteding van het nieuwe politiepistool (ingezonden 22 februari 2013).

Antwoord van minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 28 maart 2013). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 1592.

Vraag 1

Deelt u de mening dat bij de aanbesteding van het nieuwe politiepistool niet alles vlekkeloos is verlopen?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening dat hier lering uit te trekken is voor volgende aanbestedingstrajecten? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de aanbesteding en de Kamer te informeren over de uitkomsten en een eventueel vervolgtraject? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 2

Als gevolg van de uitspraak van de voorzieningenrechter van de rechtbank te Den Haag op 24 januari 2012 moest de aanbestedende dienst, de voorziening tot samenwerking Politie Nederland (vtsPN), een nieuwe aanbestedingsprocedure voeren voor de verwerving van het nieuwe dienspistool. Om de risico's op nieuwe juridische procedures en technische problemen zoveel als mogelijk te beperken is de aansturing van de nieuw uit te voeren aanbesteding volledig herzien. Daarnaast is de volledige aanbestedingsdocumentatie kritisch geanalyseerd en waar nodig vereenvoudigd en/of verbeterd met gebruikmaking van de ervaringen die zijn opgedaan tijdens de eerste aanbesteding. Voorts is een aantal juridische waarborgen (de zogenaamde «wachtkamerconstructie») ingebouwd waardoor, indien noodzakelijk, kan worden teruggevallen op de nummer twee uit de aanbesteding voor het geval wederom de situatie zich zou voordoen dat de winnaar van de aanbesteding onverhoopt niet aan zijn contractuele verplichtingen kan voldoen.

De kennis en ervaring die is opgedaan tijdens de eerste aanbesteding, is derhalve volledig gebruikt voor het optimaliseren van de nieuwe aanbestedingsprocedure. Dit heeft er toe geleid dat deze aanbesteding zeer voorspoe-

dig is verlopen waardoor op 16 november 2012 het contract kon worden getekend met de leverancier van het nieuwe dienstpistool, de firma Carl Walther GmbH uit Duitsland. Ik zie dan ook geen reden voor het laten uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek naar deze aanbestedingen.

Vraag 3

Zijn de functionele eisen die bij de projectstart opgesteld zijn, niet vergeleken met functionele eisen in de ons omringende landen, waardoor eventuele commerciële en logistieke voordelen misgelopen zijn? Zo ja, waarom is dit niet gebeurd?¹

Antwoord 3

De functionele en technische eisen voor het nieuwe dienstpistool zijn tot stand gekomen aan de hand van de eisen zoals die zijn opgenomen in de ons omringende landen. Met name de Duitse «Technische Richtlinie Pistolen im kaliber 9 mm x 19» heeft hierbij als uitgangspunt gediend. Er zijn hierdoor dan ook geen commerciële of logistieke voordelen misgelopen.

Vraag 4 en 5

Waarom kon in de testfase niet geschoten worden met de vereiste Nederlandse politiemunitie?

Deelt u de mening dat hierdoor in de eerste aanbestedingsprocedure onmogelijk afdoende vastgesteld kon worden of een politiepistool voldeed aan de eisen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4 en 5

Zoals ik in mijn brief van 8 november 2011² heb aangegeven was de nieuwe politiemunitie van het type Action NP bij de start van de eerste aanbesteding nog niet beschikbaar. Daarom is bij de eerste aanbesteding gebruik gemaakt van munitie van het type Action 4, die slecht minimaal verschilt van het type Action NP. Dit was ook duidelijk kenbaar gemaakt in de aanbestedingsprocedure en was dus voor geen van de inschrijvers een verrassing.

Vraag 6 en 7

Heeft dit gevolgen gehad voor het uiteindelijke falen van de firma SIG-Sauer bij de duurproef met de nieuwe politiemunitie? Had dit voorkomen kunnen worden als direct getest kon worden met de juiste munitie? Had daarmee voorkomen kunnen worden dat er een nieuw aanbestedingstraject ingegaan moest worden?

Antwoord 6 en 7

De ontbinding van de overeenkomst met de firma SIG-Sauer was niet te wijten aan het gebruik van de nieuwe politiemunitie, maar het gevolg van het feit dat de firma SIG-Sauer op dat moment niet in staat was om de vereiste kwaliteit voor het politiepistool in serieproductie te kunnen leveren.

Vraag 8

Wat bedroegen de totale juridische kosten in beide aanbestedingstrajecten? Om hoeveel procent van de totale projectkosten gaat het?

Antwoord 8

De totale juridische kosten van het eerste aanbestedingstraject (project NPNP), over de looptijd van 2008 tot en met 2011, bedroegen € 250.362. De totale juridische kosten van het tweede aanbestedingstraject (project APP), over de looptijd 2012 tot heden (maart 2013) bedroegen € 88.879. Deze bedragen vormen tezamen 7,5% van de totale projectbegroting.

¹ Document verstrekt aan de SP en onderhands aan bewindspersoon verstrekt

² Brief van de minister van Veiligheid en Justitie aan de voorzitter van de Tweede kamer over ontbinding overeenkomst aanschaf nieuw dienstpistool politie, d.d. 8 november 2011, kenmerk: 2011-2000503011

Vraag 9

Deelt u de analyse dat deze veroorzaakt zijn door onduidelijkheid rondom de procedure bij de aanbieders in de aanbestedingsprocedure?

Antwoord 9

Nee. Europese aanbestedingen vragen in algemene zin een hoge juridische nauwkeurigheid waardoor veel afstemming en overleg met juridische adviseurs noodzakelijk is.

De aanbestedingsprocedures waren helder en duidelijk beschreven in het programma van eisen en wensen en voor alle aanbieders kenbaar. Alle aanbieders zijn ook in de gelegenheid gesteld om voor de start van de aanbesteding vragen te stellen over de procedure en de wijze van testen. Deze vragen zijn allemaal schriftelijk beantwoord in de zogenaamde «nota van inlichtingen».

Vraag 10

Hadden deze extra kosten met een zorgvuldiger aanbestedingstraject voorkomen kunnen worden? Bent u bereid dit bij uw onderzoek naar de aanbesteding te betrekken? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

Zie hiervoor het antwoord op vraag 9 en 2.

Vraag 11

Waarom is er na het beëindigen van de overeenkomst met SIG-Sauer niet voor gekozen te onderhandelen met de overige deelnemers in de aanbesteding, om zo een nieuw aanbestedingstraject en extra vertraging te voorkomen?

Antwoord 11

Na de ontbinding van de overeenkomst met de firma SIG-Sauer heb ik alle (juridische) mogelijkheden in kaart laten brengen om zo snel mogelijk te komen tot een nieuw dienstwapen voor de politie. Het teruggaan naar het aanbestedingsresultaat van de eerder afgesloten aanbestedingsprocedure en naar de als nummer twee geëindigde inschrijver bleek de snelste optie en leek op basis van de jurisprudentie goed verdedigbaar. De voorzieningenrechter heeft echter een andere afweging gemaakt en geoordeeld dat er sprake was van een nieuwe overheidsopdracht die opnieuw moet worden aanbesteed.

Vraag 12

Zijn de specificaties voor het nieuwe politiepistool in de tweede aanbestedingsprocedure aangepast? Zo ja, waarom en waaruit bestonden deze aanpassingen?

Antwoord 12

Ja, de technische eisen zijn kritisch bekeken op afwijkingen van standaard pistolen en beoordeeld in hoeverre deze afwijkende eisen noodzakelijk zijn. Uitgangspunt hierbij was dat een standaardpistool moet kunnen worden aangeboden zodat zoveel mogelijk fabrikanten aan deze aanbesteding konden deel nemen. Als gevolg hiervan is een aantal eisen komen te vervallen of aangepast. Zo is ondermeer de eis dat het wapen niet voorzien mag zijn van een trekkerblokkeerinrichting komen te vervallen, evenals de eis dat de binnenkant van de loop voorzien moet zijn van trekken en velden. Omdat uit de eerste aanbestedingsprocedure is gebleken dat richtmiddelen voorzien van tritium in de duisternis beter zichtbaar zijn dan lichtvasthoudende richtmiddelen, zoals superluminova, is besloten om dit als nieuwe eis op te nemen in het programma van eisen en wensen.

Vraag 13

Was het pistool PPQ niet valveilig?

Antwoord 13

De pistolen die hebben deelgenomen aan de operationele test zijn vooraf getest op de valveiligheid en hebben alle valproeven zonder problemen doorstaan.

De pistolen waarmee de technische duurtesten zijn uitgevoerd zijn na afloop van deze testen, waarbij met elk pistool 10.000 patronen zijn verschoten, nogmaals onderworpen aan de verschillende valproeven. De pistolen laat men hierbij op 36 verschillende manieren vallen. Bij één van de drie geteste pistolen van het type Walther PPQ-NL is hierbij – bij 1 van de 36 manieren – onverwacht een schot afgegaan. Als gevolg hiervan heeft de Walther PPQ-NL de technische test niet doorstaan en is de keuze uiteindelijk gevallen op de Walther P99Q-NL die als tweede in de rangorde was geëindigd bij de operationele test en wel alle valproeven heeft doorstaan.

Vraag 14

Is het veiligheidsmechanisme van het gekozen pistool, te weten de P99Q, vergelijkbaar met het veiligheidsmechanisme van de PPQ?

Antwoord 14

De interne mechanismen van de Walther P99Q-NL zijn in beginsel vergelijkbaar met die van de Walther PPQ-NL. Uit gesprekken met de fabrikant blijkt dat niet uit te sluiten valt dat de wijzigingen van de Walther PPQ-NL ten opzicht van de Walther P99Q-NL invloed kunnen hebben gehad op de werking van de interne mechanismen.

Vraag 15

Kunt u garanderen dat de P99Q aan alle eisen van valveiligheid en overige veiligheidseisen voldoet en dat gebruikers dus geen onnodig risico lopen?

Antwoord 15

Ja, de Walther P99Q-NL heeft alle technische testen, waaronder de valproeven, zonder problemen doorstaan. De fabrikant garandeert maximaal – opnieuw en nog steeds – de valveiligheid van de Walther P99Q-NL. De gebruikers lopen dan ook geen onnodige risico's.